

Burdegala 20 Augusti 1669.

R^{de} in Christo Later

252

Lax Christi.

Ex gestis jamdiu quantâ humanitate literas meas R. V. excogit, quas ultimo congregationis Patres detulerunt; eorum pari occasione alteras literas scribo tanto libentius quanto R. L. noster Rector Stephanus Saepe reddet illas gratiores. It si minus adhuc R. V. perceptus fuit, brevi asnoctetur, facileque intelliget quanta sit illius, non in Theologia solum, quam cum laude professus est, et eruditio sed in natura arcanis eruditio, quanta in literatos homines propensio et benevolentia. Hanc igitur tam commodam nactus occasionem, avidè amplector, ut hoc qualicumque officii genere defunear Tyrone munere qui Patrem et Praeceptorem publicum omni veneratione et cultu observare debet. Si enim habeat Amantissime Later nullum esse authorem quem ego magis venerer in quo perlegendo majorem perceperim voluptatem, et quem donique magis ut Praeceptorem susceperim. Aliud proterea adjungam, ut si id beneficii mihi conferre dignaberis, habeam ego privatam, quem omnes habent publicum Doctorem; id tibi facile ut puto erit, qui natura arcana tam sagaciter penetrasti. Novum ego Horologii genus anacampticum, ad imitationem tuorum, inveni, quod Theumanzicum vero propterea quod reflexa è cono Iris, omnia horatum genera aliosque circulos in cubiculo demonstrat. Hoc horologium leviter tantum periculi causa delineatum intra conclave, ostendi R. D. Magnan qui nuper fortè hic aderat. vitul est ille horre novum horologii genus vehementer suspicere atque approbare, prae praecipue dum observavit horologii simplicitatem, nam unius generis hora omnes in unica lineâ, per gradus et minuta distinctâ, divitâ distinguuntur ita ut Transversa Iris lineam horariam secans, designet usque ad scrupulos horarios. quin imo in unica lineâ descripti iidem numeri designant horas simul Italicas, Babylonicas, novas illas Lugdunenses, et Villaregias (qua numerentur ab ortu vel occatu crepusculi) magnitudinem crepusculi, longitudinem diei et noctis. Nam Iris eam lineam in diversis semper partibus intersecans eas omnes horas demonstrat. Ad hujus autem horologii perfectionem unum videbatur deesse. Namque Conus qui generat reflexam Iridem continuè erat convertendus ad solem, ita ut axis cono respuerit semper ad solem. Id quidem, ego facile propto, aeglectinato cono medio globo, qui globus deinde facile convertitur super circulo affixo ad foramen fenestrae. nihilominus tamen hoc valde incommodum videtur, quare inquisivi num perfici talis machina posset, qua immota ad fenestram, Iridem ad datum aniculum perpetuè reflecteret ad cubiculum. idque ego inveni fieri posse sphaerula crystallina est

certo quodam modo tornata. et facilius vitrea phiala impleta, certis
liquoribus, qui nati sunt ad refringendum lumen ad certum gradum.
difficultas autem mihi solummodo est in reperendis ejusmodi liquoribus
nam si impleatur aqua ^{phiala} communi; invenio refractionem minorem quam
per fit. Si sphaera relinqueretur solida ex vitro aut crystallo, erit
Refractio major. Itaque reperendus est liquor qui magis quidem
refringat quam aqua communis; minus tamen quam vitrum. et cer-
tus videtur esse per facile ei cui innoverit natura. nam vinum que-
dem paulo quam aqua ^{maior} refringit, ut tu observasti, aliorumque li-
quorum, olei, Spiritus vini &c, alia sunt Refractionum mensura.
Quaeritur igitur num talis liquor inveniri possit, qui liquor
tantam faciat Refractionem quam vitrum. ut deinde talis liquor
mixta aqua communi, ita attemperetur, ut refractionem
aequet in optata ratione. Id si R. V. conpertum est, generatum
faciet si merum communicare idem dignabitur. S. me R. V.
S. plurimum commendo gratiorque erit. Deum ut sedulo ad
literarum ornamentum, Societatisque gloriam diutissime
conservatum velit.

Reverentia V.

Servus in Christo obse-
quentissimus
Jen. Gallo Lardier
Socii Jesu.

D. Athanasio Kircheri
Societati Jesu
Romam

Reverendo in X^o Patri